

1 DALIS

ERŠKĖČIŲ
NAMAI

DANGUS PRANAŠAUJA ARTĖJANČIĄ NELAIMĘ.

Blyškiausios pilkumos fone, toli rytų horizonte tirštėja raudona dėmė – tekančios saulės ženklas. Ta dėmė plečiasi, nurausvina debesis ir vilnija tolyn į vakarus. Pasislėpusi apsnigtų medžių guote su kaustančia baime stebiu bundančią dieną. Dangus jau raudonas kaip per skerdynes pralietas kraujas.

Kaip kerštas.

Tokio reginio laukiau jau kelias dienas. Pasakojimai byloja, kad pirmiausia išsprogsta miestelio aikštėje snaudžiančio seno kipariso* spurgeliai. Tris dešimtmečius medis nerodė jokių gyvybės ženklų, ir štai dabar sužydę būsimi kankorėžiai įaudrino miestelėnus: moterys puolė į isteriją, stojiškiems vyrams niūriais veidais teko pripažinti pralaimėjus. Pirma – pražydę kankorėžiai, paskui – kraujuojanti aušra. Šiuo atveju aš mažai

* Ilgaamžis kiparisas antikinėje mitologijoje buvo laikomas gedulo medžiu, Pasaulio medžiu, susiejančiu požemių karalystę ir gyvųjų pasaulį. Dėl to kiparisas buvo svarbus su mirtimi susijusiuose ritualuose: šie medžiai sodinti kapinėse, jo šakomis būdavo išklojamas kelias į mirusiojo namus. (Čia ir toliau – vert. past.)

ką galiu padaryti, nes, jei dangus nemeluoja, Edžvudą turi aplankyti svečias. Ir visai netrukus.

Slogi tylą gaubia balto ledinio kiauto sukaustytą žemę, užklotą minkšto, ką tik iškritusio sniego po stiprios pūgos, užklumpančios kaskart pasikeitus Mėnulio fazei. Kol kas negalvosiu apie tai, kas gali nutikti. Dabar turiu susitelkti į užduotį čia, šiame negyvo miško ruože tarp pajuodusių medžių ir dūlančių kamienų, į savo sužvarbusias, pirštinėmis apmautas rankas, tvirtai spaudžiančias lanką.

Žvelgdama iš už mėnesienos apšviesto kamieno, akimis apmetu proskyną. Prieš tris dienas netikėtai aptikau visai šviežius laukinio žvėries pėdsakus. Jie atvedė mane čionai, šiaurės rytų kryptimi, penkiolika mylių nuo namų, bet elnio dar nemačiau.

– Kurgi tu? – tyliai ištariu.

Atšiaurus vėjas judina plikas, plonas medžių šakas. Sužvarbusi geriau susiaučiu iš gabalų sudurstytą apsiaustą, bet skvarbus vėjas vis tiek prasismelkia pro plyšius. Neviltis atginė mane į miško gilumą, toli už nedidelio civilizacijos lopinėlio – į šiaurę, kur žvilga Leso upės vanduo, kur niekas nedrįsta apsigyventi.

Kažkoks judesys patraukia mano žvilgsnį. Akis užgriebia vienišą, nuo bandos atsiskyrusį gyvūną. Jis juda lėtai, šlubčiodamas. Turbūt sužeista kairė priekinė koja. Žiūrint į jį man darosi silpna. Dėl šios kančios kaltas ne gyvūnas. Atsakomybę turi priimti blogasis dievas, esantis anapus Tamsos sienos.

Sulaikiusi kvapą ištraukiu iš dėtuvės strėlę. Vienas miklus judesys, ir templė įtempta, pirštai grybšteli smakrą, styga glusteli prie nosies galiuko – papildomo atramos taško. Elnias klampoja

per sniegą ieškodamas ko nors žalio, ko nors, kas suteiktų vilties, kuri jam niekada nebenusišypsos.

Tačiau aš čia ne viena.

Giliai įkvėpusi traukiu į plaučius miško kvapus: ledo, medžių ir degėsių. Tai įspėjimas. Ir jis atslenka iš šiaurės.

Mano pojūčiai apmalšta. Ausys ima gaudyti kiekvieną neįprastą garsą. Įtampa sukausto rankas ir kojas, bet aš priverčiu protą nurimti ir grįžti prie to, ką žinau. O žinau štai ką: kvapas silpnas. Mane ir pabaisą skiria nemažas atstumas ir aš dar turiu laiko, bet teks suktis sparčiai.

Vėl nukreipusi žvilgsnį į elnią matau, kad jis tolokai nuėjo, ir tikimybė, jog pataikysiu tiesiai į širdį, gerokai sumenko. Negaliu rizikuoti ir sėlinti arčiau, nes jei gyvūnas išsigąs, aš jo nebesugausiu, o šiam žygiui tęsti nebeturiu atsargų. Namie duona visai sužiedėjo, džiovintos mėsos likę tik trupiniai.

Tad negaliu prašauti pro šalį.

Pasuku lanką kitu kampu ir kelis colius kilsteliu strėlės smaigą. Iškvėpiu ir atleidžiu templę.

Strėlė nušvilpia šalčio sukaustytu oru ir įsminga gyvūnui į raumenis, į dar plakančią širdį.

Šiandien mudvi su seserimi galėsime būti ramios dėl rytojaus.

Paskutinė elnių banda iš šio krašto iškeliavo prieš kelis dešimtmečius, bet šitas elnias kažkaip sugebėjo atklysti į mūsų karalystę. Vargšas gyvūnas sunykęs, vien tik suvytusi oda ir išklypę kaulai. Įdomu, kada jis paskutinį kartą maitinosi? Pilkijoje karalystėje visiems striuka.

Pribėgusi prie kritusio žvėries skubu nudirti kailį peiliu, su kuriuo niekada nesiskiriu. Netrukus audinio krepšys prigrūdamas

garuojančių mėsos gabalų, nurežtų nuo gyvūno griaučių. Kraujas sunkiasi į žvėries kailį. Darbuodamasi vis žvilgčioju per petį, apžvelgiu vietovę. Ką tik raudonas dangaus skliautas jau virtęs šalta mėlyne.

Ore vis dar justi skerdenos karštis, permušantis varinę kraujo smarvę. Sukišusi rankas į perrėžtą gyvūno pilvą atpjauju dar vieną didelį gabalą mėsos ir sugrūdu į maišą šalia kitų. Mano rankos kruvinos iki pat alkūnių.

Pjaudama kepenis išgirstu tolumoje staugimą ir man pasiūšia gyvaplaukiai. Skubu pjauti dar greičiau. Ištuštinusi žvėries pilvą, imuosi jo šonų. Prie diržo turiu prisisegusi odinį kapšėlį su druska, bet ji mane apsaugos tik nuo vienos pabaisos, gal dviejų, jei bus mažos. Staugimas pereina į riaumojimą, ir mano kūnas sustingsta iš baimės, pulsas pašėlusiai kala, tuoj aptems akyse.

Nebeturiu laiko.

Suplukusi vienu staigiu judesiu nusiplėšiu apsiaustą, nusiimu kruvinas pirštines. Kietai sukandu dantis, nes ima krėsti agoniškas drebulys. Velnioniškai šalta. Galiu mirtinai sušalti. Kuprinėje susirandu sausą vilnonę tuniką, į kurią buvau suvyniojusi vyno gertuvę, ir sugrubusiomis rankomis apsivelku. O dievai, juk ne tam dvi savaites klaidžiojau po šią išmirusią dykynę, kad čia gaučiau galą. Jei negrįšiu namo su šituo grobiu, Elorą ištiks panašus likimas kaip mane.

Atsikračiusi šlapių drabužių, pakišu juos po kraujuotais žvėries griaučiais ir imu ropštis į patį aukščiausią medį netoliese. Įšalusi žievė drasko sužvarbusius delnus. Aukštytyn, aukštytyn, iki pat aukščiausios šakos, braškančios nuo mano svorio.

Sutraška krumpļiai, kai sugniaužusi kumščius pakišu rankas po šiltu drabužiu ir prispaudžiu prie urzgiančio pilvo.

Po kelių akimirkų į laukymę atsivirduliuoja naktinė pabaisa. Jos kontūrų dar nematau, tik regiu tamsius lopus, balto sniego fone šmėžuojančius juodus gaurus. Pabaisa kurį laiką uostinėja paskerstą elnią, tada dairydamosi apeina laukymę. Sulinkusi, gruoblėta nugara, gauruota, į šalis švytuojanti uodega. Kietai sukandu dantis, kad nebarškėtų.

Tamsos siena – Pilkąją karalystę nuo Negyvosios žemės skirianti užkarda – turi sulaikyti pabaisas, keliaujančias į po-mirtinį pasaulį. Tačiau tarp miestelėnų sklinda kalbos, kad užkardoje dažnai atsiranda skylių ar didelių plyšių, pro juos tie baisūnai braunasi į gyvųjų pasaulį ir minta jų sielomis.

Naktinės pabaisos nėra gyvi padarai, ne visai gyvi, tačiau jie gali užuosti ką tik kritusio elnio sielą. Man belieka viltis, kad išmėsinto žvėries užteks nukreipti pabaisos dėmesį nuo manęs. Vyliausi, jog iš elnenos išeis neblogi kailiniai Elorai, nors ir manieji jau plyšta per siūles. Bet aš neturėsiu laiko lupti kailio.

Galiausiai pabaisa nukėblina sau. Sulaikiusi kvapą palaukiu dar dešimt minučių, kol nebesijaus degėsių smarvės, ir tik tada išsiropščiu iš medžio.

Nuo elnio griaučių kyla šiltas garas. Neišpjaustyta liko dar pusė laimikio – maisto į valias net dviem mėnesiams. Nors man labai gaila palikti tą gėrį, negaliu rizikuoti ir grįžti prie skerdenos, kai pabaisa visai šalia. Maisto užteks vienam mėnesiui, o jei pataupysime, tai mudvi su Elora galėsime ištempti ir ilgiau. Gal vėliau prie likučių atsibastys dar koks pusiau išbadėjęs žvėris.

Užsivilkusi apsiaustą ir užsimovusi pirštines, užsimetu ant kupros maišą su mėsa ir sulinkusi po nešuliu leidžiuosi į penkiolikos mylių kelionę atgal į Edžvudą. Nuėjusi tris mylias nebejaučiu nei veido, nei rankų ar kojų. Vėjas negailestingai košia, nors aš karštai meldžiuosi visiems įmanomiems dievams, bet jie turbūt jau žino, kad mano tikėjimas jais seniai miręs.

Klampoju visą dieną. Atslinkusios sutemos apgaubia mišką ir nuspalvina jį violetiniais vakaro gaisais. Iki namų likus porai mylių, ausis pasiekia garsas. Iš slėnio gilumos iki manęs atsklinda žemas graudus maurojimas – kažkas pučia į avino ragą. Išsigandusi širdis ima daužytis krūtinėje. Dangus pranašo artėjančią nelaimę ir nesuklydo.

Mus aplankė Šiaurės Vėjas.

2

SENIAI SENIAI PILKOJI KARALYSTĖ BUVO ŽINOMA KAIP Žalioji karalystė. Prieš tris šimtmečius šitas kraštas, šitas žemės lopinėlis tryško gyvybe: gausiai vešėjo ir derėjo augmenija, per akmenis dainingai čiurleno skaidrūs upeliai, pievose ganėsi elnių ir briedžių bandos, medžiuose čiulbėjo paukščiai giesmininkai, tokie kaip karietaitė; kaip tik jos vardu aš ir buvau pavadinta – Rena*. Niekas nealko, nes niekada netrūko maisto. Miestai klestėjo, tad jų kaimynystėje prisiglaudę maži miesteliai taip pat neskurdo. Upėse buvo gausu žuvies, sraunios tėkmės nešė vandenį į pietuose plytinčias žemumas. Žmonės gaudė upėtakius ir gėlavandenius moliuskus ir čia pat ant kranto juos pardavinėjo.

Viskas pasikeitė ne iš karto. Permainos vyko panašiai kaip mainėsi Mėnulio fazės: jaunatis, pilnatis ir delčia, dylanti iki vos įžiūrimos šviesos. Metai bėgo, vasaros trumpėjo, žiemos ilgėjo ir darėsi vis atšiauresnės. Dangus pajuodo. Žemę sukaustė

* Angliškai karietaitė – *wren*, tariama *ren*.

įšalas. Saulė paskendo už horizonto ir žmonės jos nematė mėnesių mėnesiais.

Tada iškilo Tamsos siena, tarsi suręsta milžinų rankomis. Niekas nežinojo, nei kaip, nei koku tikslu ji čia atsirado. Pasirodė baisūnai, ir naktiniai košmarai tapo realybe. Mes juos nuvydavome. Bet jie vėl sugrįždavo pulkais, prisidengę vis tirštelįjančia tamsa. Galiausiai žemę užklojo amžina žiema ir saulė nebeįstengė ištirpdyti ją sukausčiusio ledo.

Edžvude ir aplinkiniuose miestuose prasidėjo badas, nes šaltis sunaikino derlių, užšaldė upes, išnaikino gyvulius. Tais niūriais laikais pasklido gandas, neva Negyvojoje žemėje kitapus Tamsos sienos apsigyveno dievas vardu Borėjas*, dar vadinamas Šiaurės Vėju: tas, kuris prišaukia sniego audras ir šaltį. Tačiau tiems, kas gyveno Pilkojoje karalystėje, jis buvo žinomesnis karaliaus Speigo vardu.

Edžvudą prieinu sutemoms virtus juoda naktimi. Žema akmenų siena, gausiai apibarstyta druska, juosia ramų miestelį su šaltais, iš molio nudrėbtais būstais, šiaudais dengtais stogais. Miške gal ir šlitinėja naktinės pabaisos, bet kol esu šiapus apsauginio druskos rato, jaučiuosi saugi.

Miestelyje tyro ramybė. Languinės uždarytos, žibalinės lempos užpūstos. Ištrupėjusio akmeninio grindinio duobėse murkso tamsūs šešėliai.

Priėjusi vieną iš daugybės stulpų su kibirais druskos, skirtos bendrai naudoti miestelėnams, stbeldiu ir papildau savąias

* Graikų mitologijoje tai šiaurės vėjo personifikacija, vienas iš keturių Anemojos vėjų, sparnuotas Eos ir Eolo sūnus.

atsargas. Siauri sniege išminti takai vingiuoja aplink ištuštėjusią miestelio aikštę; žemė čia pažliugusi nuo dažno mindžiojimo. Susprogusių kipariso kankorėžių vaizdas verčia paspartinti žingsnį per snaudžiančią aikštę. Abi su seserim turime nedaug laiko susiruošti.

Mūsų trobelė pūpso ant nedidelės kalvos, nuo vėjų užsiglaudusi už seniai mirusių medžių. Įpuolusi vidun koja užtrenkiu duris ir sušunku:

– Elora!

Nuo liepsnojančio židinio sklindantis karštis šildo sužvarbusį veidą. Po sunkiais batais apautomis kojomis girgžda medinės grindys. Numetusi prie durų lanką ir strėlinę žengiu toliau. Trobelė maža, tik trys kambariai, tad mano paieškos baigiasi greičiau nei dešimtkart kvėptelėjus.

Namie nieko nėra.

Stingdanti baimė pakerta kojas. Karalius Speigas dar negalėjo atvykti. Būtų per daug greitai.

Vėl sumaurojęs ragas įspėja miestelėnus, kad karalius įžengė į Pilkąją karalystę. Iki Tamsos sienos net ir jojant ant žirgo kelios valandos kelio, o mūsų trobelė – kitame miestelio gale, toli nuo pagrindinių vartų, mažutė ir apleista. O gal aš klystu? Jeigu jis pagrobė Elorą, aš likau visai be nieko.

Šliumpinu į virtuvę, kad nepargriūčiau, atsiremiu į suklerusį, vos besilaikantį stalą su trimis kojomis. Krauju permirkęs drobinis maišas plumpтели ant grindų.

Jei karalius Speigas savo auka pasirinko Elorą, tuomet kada jie išvyko? Jei taip, turėjo patraukti šiaurės kryptimi. Jei bėgčiau, galėčiau pasivyti. Betgi yra ponios Milės žirgas. Turiu

lanką ir penkias strėles strėlinėje. *Gerklė, širdis, pilvas*. Ar užtektų penkių strėlių dievui nugalabyti?

Atsidaro užpakalinės durys ir pro jas, purtydama sniegą nuo vilnonės kepurės, vidun įžengia sesuo.

Išvydus ją man išdžiūsta burna. Keliai sulinksta ir aš sukniumbu ant grindų.

– Tu... – pratrūkstu. – Nedrįsk daugiau šitaip elgtis!

Elora stabteli nespėjusi iki galo uždaryti durų, jos mielas apskritas veidas persimaino iš nuostabos.

– Kaip elgtis?

– Nepradink daugiau!

– Nekalbėk nesąmonių, Rena, – purkšteli Elora ir nusikrato nuo pečių sniegą. Ilga išsipašiusi pušų kankorėžių spalvos jos kasa beveik siekia strėnas. – Pristigau malkų. Beje, kirvis dar nesutaisytas.

Tikrai. Dar viena užduotis neatliktų darbų sąrašė. Kirviui reikia naujo koto, bet jam išdrožti reikia sveiko kirvio. Suprantama, Elora niekada nė nemėgintų taisyti sulūžusio.

Sunkiai atsidūstu ir vargais negalais pakylu nuo grindų. Žvilgteliu į indaują. Pamačiusi nepatenkintą Eloros žvilgsnį, nusuku akis į šalį. Skauda širdį, bet turiu jai tai pasakyti.

– Pažadėk, kad daugiau niekada nekelsi kojos iš namų man nepranešusi. – Imu žingsniuoti po virtuvę. Kai turiu ką veikti, jaučiuosi valdinga. – Pamaniau, kad jis tave pagrobė. Jau norėjau pavogti Milės žirgą. Svarsčiau, kaip geriausia nudėti žmogų, kuris yra nemirtingas.

– Nedramatizuok.

Mano sesei baimė – nepažįstamas jausmas.

– Nedramatizuoju. Aš tik... – Topteli galvon žodis „nirštu“. Pasak mamos, atėjau į šį pasaulį su triukšmu. Ne bet kaip. Pri-buvėjai teko jėga ištraukti mane iš iščių, nes aš labai priešinau-si. – Kalbu ryžtingai, – ramiai užbaigiu mintį, užsikišdama už ausies išsprūdusią garbaną.

Elora susiraukia. Šito ji išmoko iš manęs. Nors iš išvaizdos mudvi beveik identiškos, širdys plaka skirtingu ritmu. Jos juo-dų kaip anglis akių žvilgsnis gyvybingas. Mano – abejingas, nepatiklus, atsargus. Jos tamsiai rudas veidas nepriekaištingai lygus, o maniškis subjaurotas susiraukšlėjusio rando ant deši-nio skruosto. Eloros plaukai tiesūs kaip stagarai, o maniškiai linę bjauriai garbanotis. Mes dvynės, bet ji – visomis prasmė-mis mano priešingybė.

Žvelgdama į Elorą jaučiuosi taip, lyg žiūrėčiau į veidrodį – tokia aš buvau prieš mums tampant našlaitėmis. O dabar? Na, mano rankos buvo sukruvintos tiek kartų, kad bijau ir prisi-pažinti. Žudžiau vyrus, pardavinėjau savo kūną, ne kartą va-giliavau – ir tik tam, kad gautume maisto, šilumos, pinigų ar džiovintų prieskoninių žolelių, kurių Elora taip mėgsta įber-ti į ruošiamą valgį. Sakytum, smulkmena, bet jai tai brangus ir vertingas dalykas.

Elora viso šito nežino. Šiam pasauliui ji per gera, per gležna būtybė. Negyvojoje žemėje ji niekaip neišgyventų.

– Dalykas tas, – sakau jai, – kad čia nebegalime pasilikti.

Daiktus susikrausime greitai, nes beveik nieko neturime.

– Ką? – Sesuo žingtelį atatupsta. – Kada taip nusprendei?

– Ką tik. – Trauksime bet kur – į pietus, į vakarus ar rytus.

Tik ne į šiaurę, kur plyti Negyvoji žemė.

Išbalusiose sesers lūpose šmėsteli šypsena.

– Taip, kurgi ne.

– Vykime kartu. – Pasisuku į ją ir suimu už gležnų, grakščių pirštų. – Paliksime šiuos namus ir nebegrišime. Įsikursime naujoje vietoje...

– Rena, – ramiai ištaria Elora ir atgniaučia mano pirštus. Ji visada buvo šaltesnio proto nei aš. – Juk žinai, kad tai neįmanoma.

Šiaurės Vėjas aplanko mus kartą per kelis dešimtmečius ir kiekvienąsyk dėl niekam nežinomų priežasčių išsigabena už Tamsos sienos moterį. Viena paaukojama, kad galėtų gyventi kitos. Šiame pasaulyje aš nemyliu nieko, tik Elorą, tad baiminuosi, kad man lemta patirti dar daugiau skausmo.

Praėjusią savaitę visos moterys nuo aštuoniolikos iki trisdešimt penkerių traukė burtus, kuri bus paaukota. Trumpiausius pagaliukus ištraukė septynios. Tarp jų ir mano sesuo. Jeigu ji mėgintų išvengti savo likimo, būtų nubausta mirtimi. Tokie Edžvudo įstatymai.

– Man nusispjaut, – sušvokščiu ašaroms griaužiant akis. – Jei jis pasirinks tave...

Eloros žvilgsnis sušvelnėja.

– Nepasirinks.

– Jei taip manai, esi visiška kvaiša.

Elora – pati dailiausia moteris mūsų miestelyje. Kas antrą savaitę koks nors vyras vis paprašo jos rankos. Nežinau kodėl, bet ji dar nepriėmė nė vieno kvietimo tekėti. Pasipiktinimą keliantis jos abejingumas dėl artėjančios grėsmės rodo, kokie skirtingi mudviejų prioritetai, ir dar labiau sustiprina

per keletą pastarųjų metų prisiimtą kiekvienos vaidmenį šeimoje.

Aš ir Elora likome našlaitės penkiolikos. Mums teko patirti sunkią vienatvės naštą, daug metų gyventi baiminantis ir nežinant, kada baigsis šis kelias į tamsą. Tuo metu aš išmokau šaudyti iš lanko. Galabijau baisūnus, kad Elora galėtų miegoti ramia galva. Betgi tokią mane padarė tėvai: saugotoja, gynėja. Ko jai jaudintis, kai šalia esu aš ir galiu ją apginti? Tačiau net ir aš negaliu stoti į kovą su dievu ir laimėti.

Elora eina prie pasieniu sukrautų dėžių. Nukelia vienos dangtį ir nužvelgia skurdų jos turinį – sūdytos mėsos atsargas dviem dienoms. Paėmusi sudžiūvusį pailgą gabalą, įbruka man į delną ir taria:

– Užvalgyk ko nors. Po kelionės turbūt išalkai.

– Man silpna.

– Tada prisėsk. Gal palengvės.

Ne, man reikia ne kėdės. Įtampa įsismelkusi į kaulus taip giliai, kad ir viena, ir kita susiliejo. Atidarau indą, stveriu butelį vyno ir ištraukiu kamštį. Skysčiui suvilgius liežuvį, iškart palengvėja, nugarą surakinęs skausmo mazgas atsipalaiduoja, galvoje prašviesėja. Dar du dideli gurkšniai, ir aš vėl kaip ridikas.

– Rena.

Pirštais stipriai spaudžiu butelio kaklelį. Susiraukusi nuryju dar kelis gurkšnius, deginantis skausmas gerklose nuvilnija iki pat skrandžio.

– Nenoriu girdėti tavo pamokslų, – ištariu. – Tik ne dabar.

– Tai nesveika.

Piktai prunkšteliu.

– Kaip ir aukoti mūsų moteris kerštingiesiems dievams. Darome tai, kas reikalinga.

Sesuo atsidūsta, o aš nuo jos nususuku ir pastatau butelį į indaują. Nekreipiu į ją dėmesio. Šitas pokalbis – be pabaišos. Elora prašo to, ko negaliu jai duoti. Ji per daug iš manęs reikalauja.

Įkišu ranką į vidinę apsiausto kišenę ir išimu sulankstytą vilnonio audinio atraižą.

– Keliaudama sutikau pirklių. Minėjai, kad tavo šalikas jau visai susidėvėjo.

Išvydusios dovaną sesers akys sužiba. Mudvi turime vos kelis asmeninius daiktus.

– Kas čia? – klausia ji nudžiugusi ir išvynioja šaliką. Jo raštai primena audringos jūros bangas, nors jūros mes niekada nesame mačiusios, tik užšalusį Lesą – upę, skiriančią Pilkąją karalystę nuo Negyvosios žemės. – Dieve, koks gražus, – džiaugiasi ji ir apsivynioja mėlynu audeklu kaklą. – Kaip aš atrodau?

– Pasakiškai. – Ar galima kitaip apibūdinti mano seserį? – Ar šiltas?

– Net labai. – Elora pasitaiso šaliką ir kiek patylėjusi klausia: – O kas ten? – beda pirštu į delno dydžio knygą, kyšančią iš mano apsiausto kišenės.

Nuščiūvu.

– Aaa, šitai? – nusišypsau apsimestinai ramiai. – Niekniekis.

Elora ištraukia iš kišenės knygą, žiūri į viršelį. Ji tokia sena, kad lapai, susiūti sudulėjusiais siūlais, vos laikosi.

– „Karaliaus aistra“. Meilės romanas? – sesuo plačiai šypso-
si. – Nežinojau, kad tau patinka meilės istorijos.

Man nukaista skruostai.

– Nepatinka, bet jis pasiūlė gerą kainą.

Iš dalies tai tiesa.

– Ak! – šūkteli ji, tarsi viską supratusi.

Elora tiki tuo, kuo nori tikėti. Niekada neverčiu jos abe-
joti savo nuomone. Kadangi sesuo beveik neskaito, tai visos
knygos, apsigyvenusios mūsų trobelėje, yra mano. Po storais
užtiesalais slepiasi istorijos, įamžintos šių knygų puslapiuose.
Visai nenorėčiau, kad Elora susidomėtų „Karaliaus aistra“ ar
kita mano šiuo metu skaitoma knyga.

Trečią kartą pasigirsta rago maurojimas, suvirpindamas
trobelės sienas.

Žiūriu į Elorą, ji – į mane.

– Jau laikas, – sukužda ji.

Sugniauži kumščius, kad nedrebėtų rankos. Po šios nak-
ties Edžvude bus viena moterim mažiau. Karalius Speigas jau
daug ką iš manęs atėmė, o dabar kėsinaisi atimti patį brangiau-
sį, ką turiu.

– Elora, suprask, – prabylu drebančiu balsu, – aš daugiau
nieko neturiu, tik tave.

Prieš nieką nesiklaupiu ir nemaldauju, bet dėl sesers ir jos
gyvybės galiu nusizeminti. Manoji gyvybė niekam nerūpi. Aš
ne iš tų, kurias būtų galima pasiūlyti karaliui kaip auką. Be to,
dėl rando ant skruosto esu nepageidaujama.

– Viskas bus gerai. – Apėjusi stalą sesuo mane šiltai apkabi-
na. Jos plaukai kvepia šalaviju – saldžiu žemės kvapu. – Šįvakar,

kai karalius išvyks, mudvi išsikepsime pyragą ir atšvėsime. Ką manai? Tinka?

Prisimerkusi žiūriu į ją.

– Iš ko kepsime pyragą, jei neturime miltų?

Ir cukraus. Išvis neturime nieko, ko reikia pyragui. Iš sniego ir akmenų pyrago neiškepsi.

Elora paslaptinai šypsosi.

– Ką nors sugalvosime.

Aš labai mėgstu pyragus, tačiau jais jaudulio nenumalšinsiu. Šįvakar ore tvyro negra nuojauta.

– Man tai visai nepatinka, – tyliai burbteliu.

Eloros juokas nuskamba kaip vėjo varpelių melodija.

– Rena, tau niekada niekas nepatinka.

– Netiesa, – atšaunu. Aš tiesiog labai atsargiai rodau džiugesį.

– Eime, – timpteli mane už rankos sesuo. Pati užsimaukšlina kepurę, o man ant galvos užmaukia gobtuvą. – Įtariu, poniai Milei reikia padėti pasiruošti. Viskas bus kuo puikiausiai.

Šiaurės Vėjas pasitinkamas iškilingai, jo garbei rengiamos vaišės. Teoriškai, jei būtų galima rinktis, šventinėms iškilmėms turėtų būti ruošiama ypatinga vakarienė su daugybe patiekalų ir gabenama į Negyvąją žemę – tokia šios šventės esmė. Tačiau tikrovėje yra kitaip: Edžvudas kasmet vis labiau skursta. Įšalusioje žemėje niekas nebeauga. Visi gyvuliai, išskyrus kelias perkarusias ožkas, seniai pakratė kojas.

Todėl šįkart ta *iškilminga vakarienė* tiesiog šiek tiek geresnė už kasdienę. Edžvude nėra iškilmių salės, kurioje galėtų būti pasitinkamas karalius, nekepami peniukšliai paršeliai, nepatiekiami ekstravagantiški mėsos patiekalai ar kubeliais pjaustyti šakniavaisiai. Juos pakeičia kietos sutrintos visžalės uogos be kauliukų, paverstos raudonu kaip kraujas padažu. Verdama sriuba: sūrstelėjęs vanduo pagardinamas džiovintomis prieskoninėmis žolelėmis. Mėsos patiekalas – senos ožkos mėsos išpjova – tiesiog atgrasus.

Tegu karalius paspringsta.

Vaišės jam gali ir nepatikti, nes jis čia atvyksta ne dėl jų. Į miestelio rotušės salę, kur vakarienei padengtas ilgas stalas ir akmeniniame židinyje rusena ugnis, renkasi septynios dailios ir skaisčios merginos, ištraukusios trumpus pagaliukus. Apsirengusios gražiausiomis turimomis vilnonėmis sukniomis, stipriai suveržtomis per liemenį. Plaukai ištrinkti, iššukuoti ir supinti į kasas. Storos ilgos kojinės, padėvėti išėginiai batai. Vėjo nugairinti veidai gausiai įtrinti aliejais ir ištepti spalvotais kremais, kad mažiau matytųsi šerpetota oda. Stoviu ir kreivai šypsausi. Mano subjauroto skruosto taip lengvai neužmaskuotum.

– Kaip aš atrodau?

Išgirdusi klausimą atsisuku į Elorą. Jos laibą figūrą puošia mėlyna kelius siekianti suknelė, prieš daug metų mano pasiūta, plonos kaip šakaliukai kojos apmautos juodomis kojinėmis. Po riestomis juodomis blakstienomis slepiasi į grindis nudelbtas žvilgsnis. Raudonos kaip rožės žiedlapiai lūpos nervingai trūkčioja.

Stengdamasi, kad balsas nesuvirpėtų, išveblenu:

– Visai kaip mama.

Eloros akyse sužimba ašaros. Sesuo tik kartą linkteli.

Kuo ilgiau žiūriu į seserį, tuo smarkiau gelia širdį. Jis pasirinko ją. Sesuo per daug graži, kad liktų nepastebėta.

Nešina dviem mediniais ąsočiais, pro virtuvės duris įžengia ponია Milė, nuolat malanti liežuvium ir lygiai taip pat noriai sukanti į šoną apgaudinėdama savo vyrą. Krauju pasrūvusios akys ir įraudę skruostai išduoda vis augantį nerimą. Vyriausia jos dukra pateko į tą septintuką.

– Stiklines! – piktai šūkteli ji man.

Drebančiomis rankomis papilstau į stiklines vandens. Tai prakeikimas! Moterys gūžiasi kampe kaip stirnos nuo šalčio. Nieko nekalba. Ką čia bepasakysi? Vakarienei baigiantis viena iš jų bus pasirinkta ir čionai nebegrįš.

Jauniausias ponios Milės vaikas, dvylikametis sūnus, uždega paskutinį žibintą. Už langų su uždarytomis langinėmis gir-dėti, kaip aikštėje renkasi miestelėnai, laukiantys atvykstančio karaliaus. Pastarąjį kartą jis čia pasirodė daugiau nei prieš tris dešimtmečius. Mudvi su sese dar nebuvo gimusios. Jis pasiėmė moterį vardu Ada ir išsivežė už Tamsos sienos. Jai buvo tik aštuoniolika.

Delnu lygindama baltą staltiesę išgirstu akmeniniu grindiniu atkalkšint kanopas.

Moterys susispiečia dar labiau, susikimba už rankų. Nė viena nedrįsta nė žioptelėti. Regis, net kvėpuoti nustoja. Elora akimis susiranda mane.

Aš galėčiau tą padaryti. Stverti seserį už rankos, išsmukti pro virtuvę ir bėgti vildamasi, kad sniegas užpustys pėdas

ir miestelėnai, pasiūsti surasti ir pristatyti Elorą, mūsų nesuseks.

– Sėskime, – sušvokščia ponja Milė ir mosteli į paruoštas vietas prie stalo.

Salė atgyja: stumdomos kėdės, šiugžda suknios ir vis garbiau aidi kanopų caksėjimas: *cak, cak, cak*.

Skubu prie Eloros, bet pusiaukelėje ponja Milė sugriebia mane už rankos. Pirštai skaudžiai įsikerta į žastą taip, kad negaliu ištrūkti.

– Paleiskite!

– Per vėlu, – šnipšteli ji. Šarmos nubalinti jos plaukai prilipę prie apskrito, prakaito išpilto veido. Raukšlės aplink burną dar pagilėjusios.

– Dar yra laiko. Paskolinkite mums savo žirgą. Paimsiu ir jūsų dukrą...

Žingsniai.

Durims prasivėrus ponja Milė stumia mane į kampą. Kaip sužeistas žvėris sucypia vyriai. Prie stalo sėdinčios moterys krūpteli ir dar labiau susigūžia ant kėdžių. Pro duris plūstelėjęs vėjo šuoras užgesina pusę žibintų, ir salė paskęsta prietemoje. Prisiploju prie sienos, man džiūsta burna.

Pro duris įžengia aukšta, tamsių šešėlių gaubiamą žmogysta. Su apsiaustu, gobtuvu ir viena.

Žmogus pasilenkia, nes pastatas suręstas taip, kad žemos lubos saugotų šilumą. Kai jis atsitiesia, pakaušis atsiremia į sijas, po gobtuvu sušmėžuoja juoduma, o joje – du šviesos ruoželiai.

Ponja Milė, duok Dieve jai sveikatos, nuskuba prie jo. Iš siaubo jos veidas išbalęs.

– Valdove!

Jis kilsteli ranką. kažkas tyliai aiškeli.

Bet jis ranka tiesiog nusismaukia gobtuvą – ir pamatome tokio grožio veidą, kad aš spoksau į jį, negalėdama atitraukti akių. Tačiau po kelių širdies dūžių atsitokėju ir apimta smalsumo nužvelgiu jį.

Vyro veidas tarsi išskaptuotas iš alebastro. Blausi žibintų šviesa lengvai slysta aukšta lygia kakta, iškiliais skruostikauliais, tiesia nosimi ir griežtu smakru. O burna... na, tokių moteriškų vyro lūpų dar nesu mačiusi. Žvilgantys juodi kaip anglis plaukai surišti į trumpą uodegėlę ant sprando. Spindinčiose melsvo ledo spalvos akyse – bauginamai skvarbus žvilgsnis.

Mano ranka nevalingai pastveria vieną iš peilių, išdėliotų ant stalo. Sulaikiusi kvapą nedirštu nė kvėptelėti. Nežinau, ar įstengsiu tokiomis aplinkybėmis. Per visą gyvenimą nesu regėjusi dailesnio vyro už karalių Speigą. Ir žiauresnio. Vos laikausi neįsmeigusi peilio jam į širdį. Žinoma, jei jis ją turi.

Jis žengia dar vieną žingsnį, ir moterys suskumba kilti nuo kėdžių. Karalius Speigas kol kas nepratarė nė žodžio. Jam šito ir nereikia. Į jį žvelgia visos moterys. Taip pat ir aš. Mes tam jau pasiruošusios.

Sprendžiant iš piktai surauktų lūpų galima numanyti, kad šitai pasitiktas jis yra nepatenkintas. Jo plaštakos apmautos plonomis odinėmis pirštinėmis. Plačius pečius gaubia storo audinio apsiaustas; jis nusimeta jį ir lieka tik su suglamžyta lietaus debesies spalvos tunika su ilga virtine sidabrinių sagų, susegiotų iki pat kaklą veržiančios apykaklės. Po tunika jis

mūvi siauras juodas kelnės, avi numintus batus aukštais aulais. Ant juosmens diržo kabo durklas.

Mano žvilgsnį patraukia dešinėje rankoje spaudžiama ieties rankena su brangakmeniu gale. Esu visiškai tikra, kad žengdamas pro duris ieties jis neturėjo. Po kelių akimirkų ietis pradingsta, ir dauguma moterų su palengvėjimu atsidūsta.

Mano pirštai atsileidžia, ir peilis dzingteli ant grindų. Išgąsdinta garso ir atsikvošėjusi ponja Milė puola veikti. Paima svečio apsiaustą, pakabina ant kablio prie durų ir atitraukia kėdę stalo gale. Kėdės kojos garsiai brūkšteli per grindis. Karalius Speigas atsisėda.

Sutupia ir moterys.

– Sveiki atvykę į Edžvudą, valdove, – tyliai prabyla ponja Milė ir skubiai dėbteli į moterį, pirmą sėdinčią karaliaus kairėje. Tai jos dukra. Septynios nelaimingosios traukė burtus, kuriai per vakarienę teks sėdėti arčiausiai jo. Elorai pasisekė, ji sėdi pačiame stalo gale. – Tikimės, kad mūsų paruošta vakarienė jums patiks, – priduria ponja Milė, ir karalius abejingai nužvelgia patiekalus. – Deja, pastaraisiais metais mūsų derlius visai menkas.

Verčiau būtų pasakiusi tiesiai: jo *visai nebuvo*.

– Mūsų firminis patiekalas – sriuba...

Vyras be žodžių kilsteli ranką, ir ponja Milė nutyla, garsiai kaukstelėjusi dantimis nugurgia seiles. Jo manymu, užtenka ir tokios įžangos.

Tai pati ilgiausia ir labiausiai kankinanti vakarienė, kokia tik gali būti. Skimbčioja stiklinės, mudvi su ponja Mile papildom vandens, pakeičiame suteptas servetėles. Niekas nekalba.

Moteris aš suprantu: nė viena nenori atkreipti į save dėmesio. Tačiau tyli ir mūsų svečias. Negi jis nemato, kad patiekėme jam viską, ką tik sugraibėme? Negi nė žodeliu nepadėkos?

Elora beveik neprisiliečia prie valgio lėkštėje. Sėdi susigūžusi, kad atrodytų kuo mažesnė. Tai aš jai taip patariau. Deja, išvengti karaliaus Speigo dėmesio jai nepavyksta. Jis vis dėbčioja į ją ir jo žvilgsnis giedrėja.

Mano kantrybė pamažu senka. Kai įtampa krūtinėje kėsinasi susprogdinti plaučius, išsmunku į virtuvę, išsitraukiu iš už juosmens gertuvę ir nuryju didelį gurkšnį. Kai išganingas skystis nudegina stemplę, ištrykšta ašaros. Gaila, kad nesprukome tada, kai dar galėjome. Dabar jau per vėlu.

Giliai įkvėpusi grįžtu į salę, kur vakarieniamujama. Lėtai artinantis nakčiai, papildau vyno. Moterys gurkšnoja jį taurė po taurės, raudoni jo lašai nurausvina išbalusias bekraujes lūpas, raudoni užlieja skruostus. Gerklę man drasko nežmoniškas noras išgerti. Vakarienė dar tik įpusėjo, o mano gertuvė jau tuščia.

Karalius Speigas vyno negeria. Na, ir gerai. Neturiu jokio noro jo aptarnauti, nebent tik palydėti pro duris.

Deja, ponias Milė nepaiso mano norų.

– Valdove, negi mūsų vynas jums negardus?

Jos rūpestis mane vimdo. Neabejoju, kad ji viliasi mandagiai pataikaudama išgelbėti savo dukrą ir įsiūlyti vietoj jos kitą.

Užuot atsakęs, karalius paima taurę, priglaudžia prie lūpų ir išgeria raudoną kaip kraują skystį iki dugno, žvelgdamas per taurės kraštą taip, tarsi iš vyzdžių sroventų paskutiniai šviesos likučiai.

Dabar jau teks jam patarnauti. Priėjusi prie karaliaus Speigo, įpilu vyno į jo taurę, bet mūsų rankos netyčia susiliečia ir aš šiek tiek išlieju jam ant kelių.

Gyslose sustingsta kraujas.

Karaliaus Speigo žvilgsnis lėtai slenka nuo raudonos dėmės ant tunikos iki butelio mano rankoje ir galiausiai apsistoja prie mano veido. Iš jo balkšvai melsvų akių sklindantis mirtinas šaltis grybšteli mano susiraukšlėjusį randą. Sukietėjusi oda seniai prarado jautrumą, bet dabar jaučiu, kaip ją ima dilgčioti, tarsi kas gnaibytų.

– Atsiprašyk karaliaus! – šaižiai suspinga ponia Milė.

Negi keli vyno lašai gali kainuoti gyvybę?

Nusprendžiu jo neatsiprašyti. Nemanau, kad jam tai bent kiek svarbu.

– Tegu jis pirmiau atsiprašo už tai, kad grobia mūsų moteris.

Kažkas garsiai kvėpteli. Karalius žiūri į mane kaip į mažą laukinį gyvūną, bet aš nesu jo grobis.

– Valdove, atsiprašau už *nederamą* jos elgesį...

Nenuleisdamas nuo manęs akių jis vėl kilsteli ranką su ilgais pirštais.

Ponia Milė kaipmat užsičiaupia.

– Kuo tu vardu? – klausia jis.

Balsas toks pat valdingas kaip ir jo titulas. Žemas, sodrus, stulbinamai šaltas ir be jokių emocijų.

Man tylint, kelios moterys nejaukiai pasimuisto ant kėdžių. Oras kambaryje staiga atvėsta, nors židinyje pleška ugnis. Na ir kas, kad Šiaurės Vėjas – karalius, jis manęs nepalauš. Nors nieko neturiu, orumo dar nepraradau.

– Supratau. – Jis pabilсноja pirštu per stalą.

– Rena, valdove. Jos vardas Rena! – sušunka Elora ir įsitvėrusi kėdės porankių pasilenkia virš stalo. Užspringusi savo žodžiais, net žiopteli.

Nusiminusi sugriežiu dantimis, skrandis susitraukia. Šito aš labiausiai ir bijojau. Geraširdė Elora būtinai ką nors leptelės ir atkreips į save karaliaus dėmesį. Jei nebūčiau leidusi emocijoms užvaldyti proto, šito nebūtų įvykę.

– Rena, – pakartoja jis. Taip maloniai skambant savo vardo dar nebuvau girdėjusi. – Taip vadinamas paukštis giesmininkas.

Pilkojoje karalystėje paukščių giesmininkų jau seniai nebėra. Jie išgaišo arba išskrido į kitus kraštus.

Dar kiek patyrinėjęs mano veidą, karalius pasisuka į Elorą. Man norisi nagais išlupti jam akis, nes jo žvilgsnis tiesiog ryte ją ryja.

– Judvi kažkuo labai panašios.

– Taip, valdove, – pritaria Elora ir pagarbiai nulenkia galvą. Kaip norėčiau jai už tai skaudžiai vožtelėti. – Mudvi esam serys. Identiškos dvynės. Aš – Elora.

Jis krypteli galvą ir lygindamas darsyk mus nužvelgia. Neabejoju, kad aš jam atrodau atgrasi.

– Atsistok, – paliepia jis.

Elora atstumia kėdę, o aš tuo metu tyliai jai paliepiu:

– Sėdėk.

Ji stovi ramiai, pirštais įsitvėrusi stalo krašto, ir suklususi dėbčioja tai į mane, tai į karalių Speigą. Tai matydama ponia Milė vos nenualpstą.

Neryški švieselė šmėsteli siauruose vyro vyzdžiuose, tarsi tamsoje vėjo blaškoma žvakės liepsnelė. Karalius staigiai pakyla nuo stalo, mane labai išgąsdindamas. Esu tikra, kad iki šiol jam niekas nedrįso paprieštarauti. Neatsirado kvailių, bandančių tą padaryti.

– Prieik, – griausmingu balsu paliepia jis, ir Elora, klusni lyg avelė, nupėdina prie jo.

Sesers pralaimėjimas man drasko širdį. Kaip jis drįsta? Mes juk ne kokie daiktai. Esam gyvi žmonės su plakančiomis širdimis krūtinėje, kvėpuojantys visais plaučiais, gyvenantys taip, kaip įstengiame šiame prakeiktame, įšalo sukaustytame krašte.

Elorai priėjus prie jo ir sustojus, karalius pirštu kilsteli jai smakrą ir taria:

– Aš renkuosi tave, Elora iš Edžvudo, turėsi man tarnauti iki savo paskutinės dienos.